

JOSEP M. OLIVERAS

Els universitaris omplen de vida el Barri Vell de Girona.

La Universitat de Girona, del Consell Econòmic estant

Joan Olóriz

En aquests darrers anys, el sistema universitari català s'ha configurat com un sistema de set universitats públiques, més una de privada. El pes de Barcelona en tots els ordres fa que esdevingui una macroàrea també en l'ordre universitari, amb la conseqüència que fora d'ella el que resta de la universitat pren la condició d'universitat perifèrica, repartida bàsicament en les tres capitals de província.

Llevat de Barcelona, que recuperarà la universitat en el segle XIX i, per tant, ostenta cent cinquanta anys de tradició moderna, cap més ciutat de Catalunya,

ni tan sols les que abans tingueren estudis universitaris com Girona, no ha tingut una sòlida tradició universitària. Més que una recuperació, la nostra universitat, la UdG, s'estaria creant de bell nou.

En aquesta situació la UdG complirà tres anys; és un infant que gaudeix de bona salut, però, com tot nen en època de creixement i de formació, ha de tenir l'ajuda necessària perquè les expectatives esdevinguin sòlides realitats. Aquells que per llei l'han donat a llum han de continuar alimentant-la, però l'única garantia de consolidació i continuïtat rau en la societat gironina mateixa.

L'assignació de recursos

Per a una persona de fora de la universitat –i no dubto que per a moltes de dins– costa d'entendre el sistema d'assignació de recursos que l'administració aplica. No solament per la manca d'un plantejament global de perspectiva més àmplia que el regateig a curt termini, sinó també per la lentitud que obliga a redactar i aprovar els pressupostos amb el curs com a mínim en el seu equador, fent difícil poder preveure, programar i gestionar uns recursos sempre escassos, però que a més són imprevisibles. En aquests anys s'ha defensat un tractament que no sigui pitjor que el de les altres universitats públiques catalanes, tant en temes d'inversió com en temes de professorat, de nombre d'alumnes, etcètera. Però cada any plana sobre els nostres caps la incertesa dels retalls presupostaris.

El context europeu presenta problemes similars en molts països: creixement de les universitats, més per extensió social que per increment demogràfic, i, alhora, reducció o congelació dels recursos públics. La sortida és, sovint, combinar més l'autono-

mia de les universitats amb la participació en el finançament i la gestió de la societat civil, en el marc d'una suficient programació del sistema públic.

Sense tradició de mecenatge

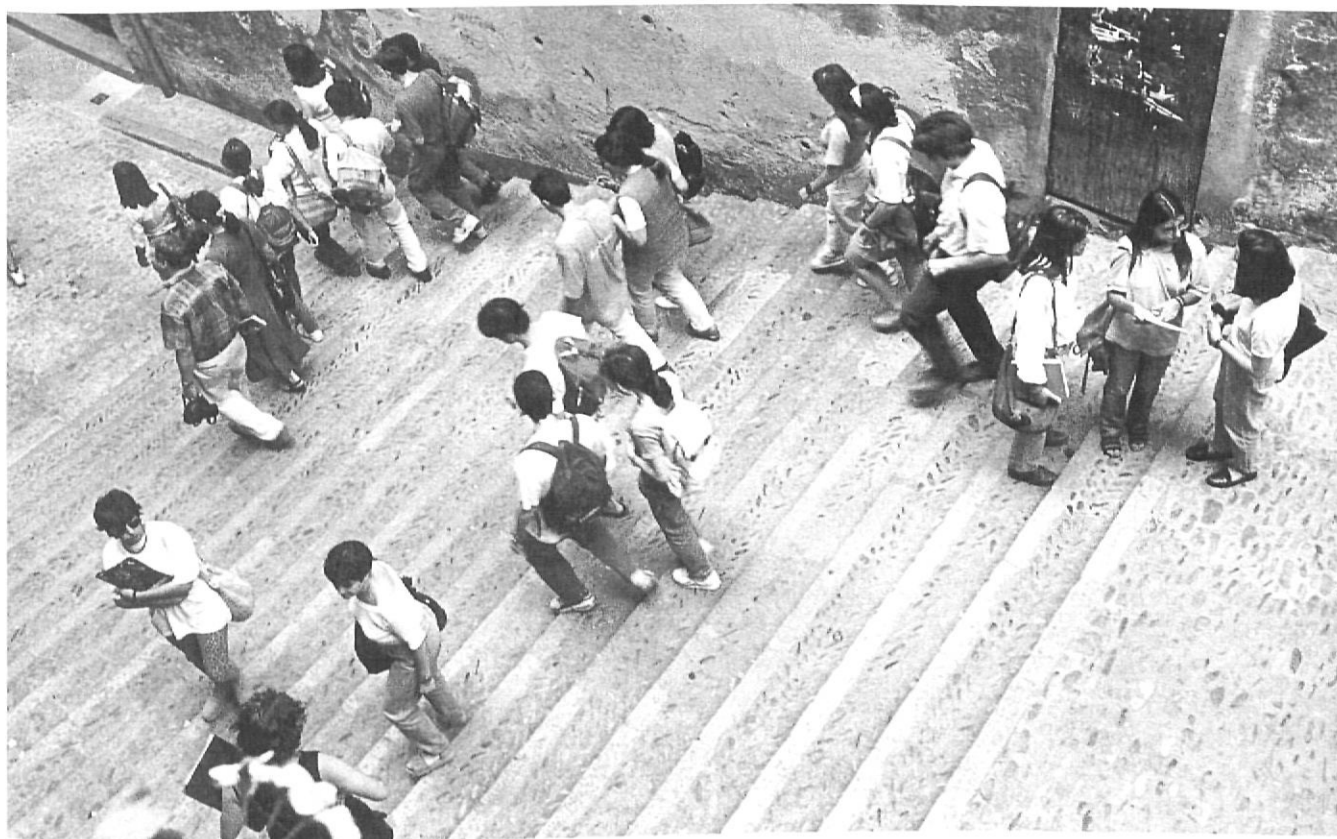
No hi ha al país tradició de mecenatge universitari. Ni les grans o mitjanes fortunes, ni les companyies ni les entitats de crèdit no han mostrat interès a promoure universitats. Formem part de la tradició europea continental que, a diferència dels EUA o del Japó, no ha generat en la societat civil gaire interès pel finançament de la universitat.

A Catalunya on s'ha seguit la tradició francesa de considerar-la un afer de l'estat, ha viscut, a més, el fet distorsionant d'un estat espanyol centralista i, fins ara, poc dat a cedir poder. El mecenatge, que ha intervingut positivament en alguns aspectes de la cultura catalana, no ha jugat fins al moment un paper significatiu a la nostra universitat. Caldrà veure si els canvis legals, ja força avançats, canvien o no aquesta tendència de la nostra societat civil. Els òrgans directius de la UdG, i especialment el seu consell econòmic, han

d'intervenir més activament i reaccionar davant aquest repte.

Més finançament i millor gestió dels recursos per millorar la qualitat de la nostra universitat. Ara bé, la universitat en conjunt –estudiants i professors especialment– ha d'assumir d'una manera molt directa que la bona docència és –juntament amb la bona investigació– allò que caracteritza una universitat de qualitat, sobta per això escoltar o llegir en l'àmbit universitari expressions desafortunades com la de «càrrega docent».

L'ús de determinat vocabulari és representatiu de les dificultats de compaginar la docència i altres activitats a dins i fora de la universitat. Ara bé, cal desterrar la idea que en darrer terme la docència és la que ha de pagar el preu de la dedicació investigadora, de l'assistència a congressos, o l'activitat de gestió en els òrgans de govern de la universitat. Una bona docència significa en bona part una escrupolosa dedicació horària, una conseqüent aplicació dels plans aprovats, no concentrar-la en un o dos dies a la setmana per comoditat i una real accessibilitat dels estudiants fora d'hores de classe.

JOSEP M. OLIVERAS

El Consell Econòmic

Aquest article té l'origen en la Llei de desembre del 91 que crea la UdG, i més en concret en el seu article 6 que decideix la formació d'un consell econòmic de vint-i-cinc membres, que funcionarà amb les atribucions d'un consell social, i amb l'aprovació dels estatuts definitius de la universitat es transformarà definitivament en consell social. Des de la presa de possessió el 13 de juliol de 1992, han estat més de dos anys de reunions i decisions, algunes d'importància decisiva per a la UdG, com l'aprovació dels seus pressupostos. Però la primera constatació que en podem fer és que es coneix poc el Consell Econòmic. Es té una idea molt general del que són les seves funcions i una valoració primària, sense gaire informació, que és bo que existeixi perquè vincula la universitat a la societat. Arriba poca informació a la comunitat universitària directa del Consell Econòmic i els seus membres s'acosten poc als departaments i facultats a comentar temes i intercanviar idees.

Si es pregunta quines són les funcions del Consell Econòmic és possible que ni els mateixos membres sapiguem de forma clara contestar la pregunta. Certament se sap que es tracta de relacionar la universitat amb la societat, però com es tradueix això a la pràctica és difícil de concretar.

Hi ha dues possibilitats, la col·laboracionista i la intervencionista, si se'm permet definir-les així. En el primer cas, s'actua, sovint amb la millor voluntat, com a corretja de transmissió de la comissió gestora i del rectorat, temptació fàcil de caure en un període de construcció de la nostra universitat en el qual no es vol polemitzar per no caure en la interpretació errònia de pensar que es volen posar dificultats i generar polèmiques. En el segon cas, intervenir molt en la vida de la universitat buscant eficiència en el seu funcionament, cercant la màxima relació universitat-societat.

En aquests dos anys, potser hem caigut, amb la més bona voluntat, cap al primer model, però també, cal dir-ho, les darreres reflexions encetades en el consell s'acostarien cada cop més a donar un tomb en direcció al segon.

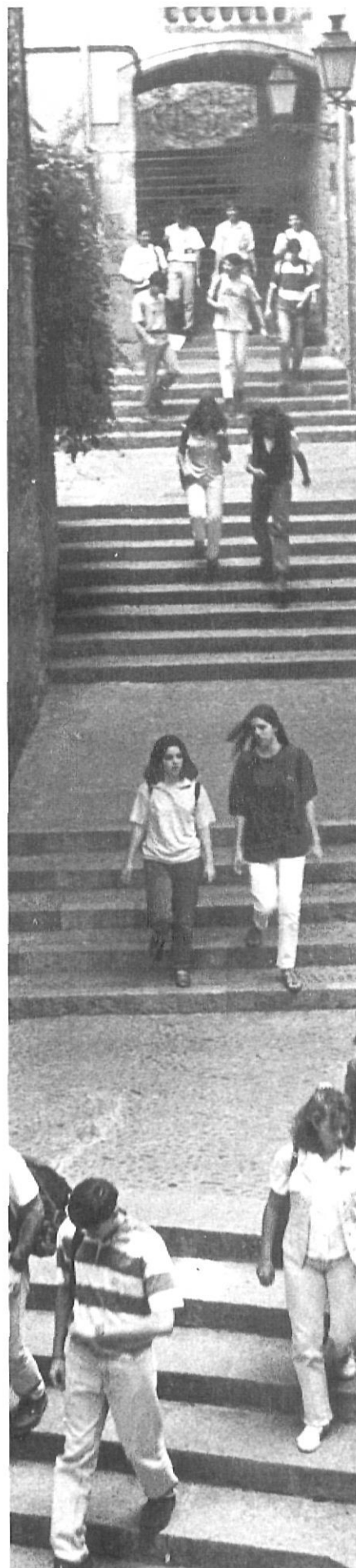
Més presència, més funcions

Els que coneixen les activitats del consell econòmic saben que fins ara s'ha actuat amb prudència i evitant conflictes, ara, sense abandonar aquesta manera de fer que cerca el consens, hauria d'aprofundir la seva acció i d'agafar més protagonisme. Potser falta tradició i rodatge, però, si es vol incidir en la vida acadèmica de la UdG, el Consell Econòmic haurà de tenir més presència.

A més de les funcions que el Decret del març de 1992 anuncia, caldria anar més enllà ampliant les seves funcions o desplegant les que són solament un enunciat, entre d'altres proposaria: el paper d'arbitratge i moderació de pressions externes i internes; donar a conèixer a la societat i als poders públics les inquietuds de la comunitat universitària gironina; aconseguir un major grau de vida cultural integrant en ella els universitaris i el conjunt dels ciutadans; fer planificació plurianual, per a la qual la llei li ha donat competències; mantenir una avaluació permanent de la qualitat de la universitat; i, finalment captar recursos externs.

Una universitat no s'improvisa ni es construeix a cops de decret o de forma intermitent entre campanyes electorals. Tampoc no es construeix amb partides pressupostàries, tot i la falta que fan. Una ciutat mitjana com la nostra no esdevé universitària per bé que tingui un seguit d'edificis, bona part d'ells en construcció, on s'ofereixen classes i es donen títols. És la voluntat ferma i democràtica de la seva comunitat educativa, la fermesa del seu govern i la col·laboració lleial i il·lusionada de les administracions de la ciutat i del país, l'esforç continuat per millorar la docència, la recerca i les publicacions, la projecció nacional i internacional, és tot això el que farà que els nostres ciutadans se sentin orgullosos de la UdG i la faci'n seva. És així com una ciutat es guanya el caràcter d'universitària. És així com volem veure Girona i la seva Universitat.

Joan Olóriz i Serra és membre del Consell Econòmic de la UdG i el Síndic de Greuges dels estudiants.

JOSEP M. OLIVERAS